

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.І. Пирогова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з наукової роботи
проф. О. Власенко

2019 р.

СУЧАСНА ПЕДІАТРІЯ

(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

навчальної дисципліни

з підготовки доктора філософії

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальність 228 «Педіатрія»

мова навчання українська

2019 рік
Вінниця

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет імені М.І.Пирогова, відділ аспірантури, докторантури

РОЗРОБНИКИ:

д.мед.н., проф. Дудник В.М.
к.мед.н., доцент Андрікевич І.І.
к.мед.н., доцент Мантак Г.І.

Обговорено на засіданні кафедри педіатрії №2 Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії
«_19_» __04__ 2019 року, протокол № _11_

Затверджено на центральній методичній раді / науковій комісії
«____» _____ 2019 року, протокол № _____

Змістовий модуль 1. Ведення хворих в педіатричній клініці відповідно до сучасних стандартів та рекомендацій.

Тема 1. Ведення хворих дітей першого року життя.

Питання спостереження за дітьми першого року життя та його регулярність, раціональне вигодовування, профілактика рахіту, якість профілактичних щеплень. Питання транзиторних станів в періоді новонародженості. Перевага та підтримка грудного вигодовування дітей першого року життя. Увага надання допомоги хворим дітям першого року життя. Оцінка фізичного розвитку дітей першого року життя. Основи нервово-психічного розвитку дітей першого року життя. Питання білково-енергетичної недостатності дітей першого року життя, профілактика її розвитку. Увага скринінговим програмам обстеження в неонатальному періоді. Питання харчової алергії у дітей першого року життя, її профілактика. Питання функціональних порушень з боку шлунково-кишкового тракту у дітей першого року життя. Питання попередження випадків домашнього насильства над дітьми.

Знати:

1. Фізіологічний перебіг неонатального періоду дітей першого року життя. Характеристика транзиторних станів неонатального періоду життя. Обстеження дітей в ранньому неонатальному періоді на скринінгові захворювання.
2. Принципи фізичного та нервово-психічного розвитку дітей першого року життя.
3. Принципи раціонального вигодовування дітей першого року життя. Профілактика функціональних порушень з боку шлунково-кишкового тракту у дітей першого року життя.

Вміти:

1. Діагностувати транзиторні стани в періоді новонародженості у дітей.
2. Оцінити фізичний розвиток дітей першого року життя згідно з центильними таблицями.
3. Оцінити нервово-психічний розвиток дітей першого року життя.
4. Оцінити вигодовування дітей першого року життя.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва,

- Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
 6. Педиатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.
 7. Знаменська Т.К. Неонатологія : Навчальний посібник / Т.К.Знаменська ,Похилько В.І.,О.І.Жданович (та ін.) Навчальний посібник .- Київ, 2012.-980 с.
 8. Куріліна Т.В. Біоетичні проблеми медичних іновацій у виходжуванні екстремально недоношених новонароджених / Неонатологія : навчальний посібник під ред проф.Т.К.Знаменської.-К.-, 2012 - С.847-856.
 9. Неонатологія : Національний підручник : у 2 т. / За ред.професора Є.Є Шунько .-К., 2014.-Т.1.-960 с.

Тема 2. Ведення хворих дітей з патологією бронхолегеневої системи. Ведення хворих дітей з алергологічною патологією.

Проблема епідеміології захворювань бронхолегеневої системи у дітей, основні причини низької діагностики цих захворювань. Питання клінічного перебігу пневмоній, синдрому бронхіальної обструкції, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи згідно стадій захворювання. Клініко-лабораторні та рентгенологічні методи вивчення змін при цих захворюваннях. Питання діагностики при атипичному перебігу. Покази до госпіталізації в стаціонар та до лікування в амбулаторних умовах, питання вибору антибактеріальних препаратів у різних клінічних ситуаціях. Важливість базисної терапії захворювань з синдромом бронхіальної обструкції із застосуванням інгаляційних глюкокортикоїдів, бронхолітиків та їх комбінацій. Будуть продемонстровані доставочні пристрої, висвітлена роль небулайзерної терапії у лікуванні бронхообструктивних захворювань. Особливості надання допомоги як на амбулаторному етапі, так і на стаціонарному. Буде приділена увага термінам терапії, оцінці ефективності та тривалості лікування хворих з цими захворюваннями. Буде зроблено акцент на особливості перебігу постгрипозної пневмонії, диференційна діагностика з туберкульозом, еозинофільним інфільтратом та ін.

Знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.

2. Класифікацію та клініку пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
3. Ускладнення пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
4. Принципи лікування пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.

Вміти:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
2. Класифікувати та аналізувати типову, нетипову та ускладнену клінічну картину пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
4. Проводити диференційну діагностику при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики пневмоній, захворювань з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
6. Здійснювати оцінку прогнозу при пневмоніях, захворюваннях з бронхіальною обструкцією, вроджених та спадкових захворюваннях бронхолегеневої системи.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.

4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.
7. Acute Exacerbations of Pulmonary Diseases/ Pierre-Régis Burgel, Marco Contoli, José Luis López-Campos/ 2017/ERS Monograph/p. 224
8. Cezmi A. Akdis Ioana Agache Global atlas of asthma /Published by the European Academy of Allergy and Clinical Immunology/2013/196pKai-Nåkon Carlsen, Jorrit Gerritsen / Paediatric Asthma/ European Respiratory Society Monographs/ 2012/p.240
9. Editor in chief: Michael J. Light Pediatric Pulmonology [Paperback]/ American Academy of Pediatrics/2013/ISBN-13: 978-1-58110-492-9/1181p
10. Editors in chief: Dennis C. Stokes Pediatric Pulmonology, Asthma, and Sleep Medicine: A Quick Reference Guide [Paperback]/ American Academy of Pediatrics/2018/ISBN-13: 978-1-61002-142-5/890 p
11. Allergies and Adolescents. Transitioning Towards Independent Living/ David R. Stukus/ 2018/Springer/253p.

Тема 3. Ведення хворих дітей з кардіоревматологічною патологією.

Проблема росту захворюваності з боку серцево-судинної системи є на сьогоднішній день актуальною в педіатрії. Питання диференційної діагностики кардіомегалії у дітей, запальних захворювань серця повинні стати пріоритетними серед інших захворювань дитячого віку. Особливого значення набуває надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності.

Окремим блоком є проведення диференційної діагностики серцевих шумів. Серед яких, орієнтир направлений на діагностику вроджених та набутих вад серця, кардіоміопатій, аномалій розвитку хордально-клапанного апарату у дітей. Питання синдрому недостатності кровообігу.

Важливість проведення диференційної діагностики порушень серцевого ритму та провідності у дітей та надання невідкладної допомоги при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі.

Буде приділена увага диференційній діагностиці лихоманки неясного генезу, неінфекційного висипу. Вивчення системних захворювань сполучної тканини у дітей та проведення диференційної діагностики системних васкулітів у дітей.

Питання диференційної діагностики суглобового синдрому у дітей. Ювенільний ревматоїдний артрит, реактивні артрити. Синдром гіпермобільності суглобів.

Будуть висвітлюватися питання диференційної діагностики синдрому артеріальної гіпертензії, диференційної діагностики синдрому болю у ділянці серця та артеріальної гіпотензії.

Знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
2. Класифікацію та клініку кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
3. Ускладнення кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
4. Знати клінічні ознаки та класифікацію порушень ритму і провідності серця відповідно до сучасних стандартів та даних доказової медицини, діагностувати їх використовуючи сучасні додаткові методи дослідження, обґрунтовувати та призначити лікування, визначитись із тактикою ведення пацієнта.
5. Надавати невідкладну допомогу при гострій серцевій та судинній недостатності у дітей, при гіпертензивному кризі у дітей, порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей.
6. Принципи лікування кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.

Вміти:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
2. Класифікувати та аналізувати типовий, нетиповий та ускладнений клінічний перебіг кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
4. Проводити диференційну діагностику при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу кардіомегалії, запальних та незапальних

- захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
 6. Здійснювати оцінку прогнозу при кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
 7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.
7. Barach P., Jacobs J., Lipshultz S.E., Laussen P. (Eds.) Pediatric and Congenital Cardiac Care: Volume 1. Springer, 2015. — 508 p.
8. Barach P., Jacobs J., Lipshultz S.E., Laussen P. (Eds.) Pediatric and Congenital Cardiac Care: Volume 2. Springer, 2015. — 458 p.
9. Anthony J. et al. (Eds.) Heart Failure in the Child and Young Adult: From Bench to Bedside. Academic Press, 2018. — 789 p.

Тема 4. Ведення хворих дітей з патологією травної системи. Ведення хворих дітей з патологією сечової системи.

Висока захворюваність з боку травної та сечовидільної систем визначає актуальність вивчення патології цих систем. Буде зосереджена увага до диференційної діагностики синдрому абдомінального болю та диспепсичного

синдрому, функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей. Особлива увага приділена здійсненню диференційної діагностики синдрому зригувань та циклічного блювання, функціональним гастроінтестинальним розладам у дітей раннього віку. Питання диференційної діагностики гепатолієнального та синдрому портальної гіпертензії. Також, пріоритетними будуть питання захворювань гепатобіліарної системи у дітей, невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності. Питання диференціальної діагностики синдрому мальабсорбції, захворювань підшлункової залози у дітей. Увага до диференційної діагностики синдрому хронічного закрепку, функціональних та органічних захворювань кишківника у дітей.

Питання диференційної діагностики синдрому дизурії. Увага до інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей. Проведення диференційної діагностики сечового синдрому. Увага до нефропатій, інтерстиційного нефриту, тубулопатій. Проведення диференційної діагностики набрякового та нефротичного синдрому. Особливості діагностики первинних та вторинних гломерулонефритів у дітей. Діагностика спадкового нефриту. Питання гострого пошкодження нирок (гостра ниркова недостатність) у дітей. Гемолітико-уремічний синдром. Хронічна ниркова недостатність у дітей.

Знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.
2. Класифікацію та клініку функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.
3. Ускладнення з боку травної та сечовидільної систем у дітей.
4. Знати клінічні ознаки та класифікацію гострої печінкової недостатності, гострого пошкодження нирок (гостра ниркова недостатність), гемолітико-уремічного синдрому, хронічної ниркової недостатності у дітей.
5. Надавати невідкладну допомогу при гострій печінковій недостатності, гострому пошкодженні нирок (гостра ниркова недостатність), гемолітико-уремічному синдрому, хронічній нирковій недостатності у дітей.
6. Принципи лікування функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.

Вміти:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку

- функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.
2. Класифікувати та аналізувати типову, нетипову та ускладнену клінічну картину функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.
 3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.
 4. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при гострій печінковій недостатності, гострому пошкодженні нирок (гостра ниркова недостатність), гемолітико-уремічному синдромі, хронічній нирковій недостатності у дітей.
 5. Проводити диференційну діагностику при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.
 6. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.
 7. Здійснювати оцінку прогнозу при функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки кишечника, гепатобіліарної системи у дітей, інфекційно-запальних захворювань сечової системи, гломерулонефритів у дітей.
 8. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва,

- Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
 5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
 6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.
 7. Williams, A.CdeC, Craig K.D. Updating the Definition of Pain // Pain.- 2016.- №157.- P. 2420-2423.
 8. Houser, Christine M.Pediatric Gastroenterology and Nutrition/ Houser, Christine M. – 2014
 9. Simon Steddon, Alistair Chesser, John Cunningham, Neil Ashman Oxford Handbook of Nephrology and Hypertension (2 ed.). Oxford University Press. – 2014. - DOI:10.1093/med/9780199651610.001.0001
 10. Floch, Martin H. Netter's Gastroenterology/ Floch, Martin H. – 3rd Ed

Змістовий модуль 2. Актуальні питання педіатричної науки.

Тема 1. Історія розвитку та сучасний стан наукових знань в педіатрії. Новітні напрямки наукових досліджень в педіатрії. Сучасні методи лабораторної діагностики в педіатрії.

Сучасна клінічна медицина, враховуючи та зберігаючи вже стандартні діагностичні напрямки та методи лабораторно – інструментальних та загально-клінічних схем для проведення диференційної діагностики соматичної та патогенетичної патології у дітей різної вікової категорії, також користується більш новітніми методами та напрямками для практичної роботи. Для вивчення сучасного стану детермінованої патології використовуються різні біохімічні, морфологічні, імунологічні, електрофізіологічні та функціонально-діагностичні. В сучасній педіатрії актуальним є застосування цитогенетичних, клініко-генеалогічних, молекулярно-генетичних (ПЛР) та популяційно-статистичних методів досліджень.

Знати:

1. Історія розвитку педіатрії, сучасний стан наукових знань в педіатрії.
2. Сучасні методи наукових досліджень в педіатрії
3. Основні діагностичні методи обстеження в педіатрії:загально-клінічні, лабораторні та інструментальні.

Вміти:

1. Володіти базовими навиками пропедевтики в педіатрії

2. Складати план обстеження пацієнтів та провести діагностику поширених хвороб дитячого віку

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.

Тема 2. Сучасні методи інструментальної діагностики в педіатрії. Доказова медицина в сучасній педіатричній науці.

Сучасні методи інструментальної діагностики базуються на новітніх досягненнях сучасної фізики, хімії, імунології та вимагають ряду спеціальних навиків та вмінь для їхнього виконання та проведення інтерпретації відповідно до вимог доказової медицини. Найчастіше інструментальне дослідження використовують для проведення диференційної діагностики складного хворого, саме тому лікар повинен чітко розуміти покази до проведення обстеження та діагностичні можливості методу. При виборі методу дослідження лікарю слід керуватися принципами доказової медицини (на рівні А та В), тобто метод повинен бути високочутливим, безпечним та надійним, володіти параметрами, що дозволяють його застосування в педіатричній популяції, а також високоінформативним для діагностики певного захворювання чи стану.

Знати:

1. Методику проведення рентгенологічного дослідження в педіатрії, принцип методу та покази до його проведення. Принцип вибору площинної візуалізації, анатомічні проєкції.
2. Методику виконання ультразвукового дослідження в його варіантах – ехографії, санографії та ультразвукового сканування. Особливості

ультразвукових коливань в залежності від щільності досліджуваної тканини. Ультразвукову характеристику методу ехокардіографії, доплерівської ультрасонографії.

3. Методи дослідження функціонуючих систем в процесі розвитку захворювання, а також для оцінки стану здоров'я дитини. Окремі функціональні проби, що можуть використовуватись для оцінки резервних можливостей організму, адаптації систем організму до фізичних навантажень з позиції доказової медицини.
4. Покази до проведення комп'ютерної томографії, безпечність методу для педіатричної популяції. Принцип проведення дослідження, топографічну будову окремих органів в аспекті побудови томографічних зрізів.
5. Принцип виконання ядерної магнітної томографії, покази до його проведення у дітей, можливості методу з позицій різних соматичних станів.
6. Сучасні методи інструментального дослідження слизової оболонки порожнистих органів. Покази до проведення біопсії, морфологічного дослідження при виконанні ендоскопії.

Вміти:

1. Обрати коректну проекцію та положення для виконання рентгенологічного дослідження у дітей. Вміти інтерпретувати отримане рентгенологічне зображення, призначити додаткові візуалізаційні методики за потреби.
2. Провести аналіз та клінічне пояснення результатів ультразвукового дослідження, володіти сучасними уявленнями про нормальні значення у дітей різного віку.
3. Провести спірометрію, пікфлоуметрію та інші функціональні проби, в тому числі з фізичним навантаженням та інтерпретувати отримані результати відповідно до соматичного стану дитини.
4. Інтерпретувати результати комп'ютерної томографії, магнітно-резонансної терапії у дітей, в залежності від патологічного стану.
5. Інтерпретувати результати ендоскопічних досліджень, оцінити патоморфологічне дослідження.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.

4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.

Тема 3. Коморбідність в педіатрії як проблема сучасної науки. Загальні принципи побудови дизайну наукового дослідження в педіатрії. Етика та методологія наукового дослідження. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень.

У сучасній науковій літературі активно обговорюється проблема надання медичної допомоги пацієнтам із супутньою та поєднаною патологією. Термін «коморбідність» (comorbidity) використовують для визначення одночасного ураження двох органів або систем організму. Найчастіше в педіатрії коморбідні стани зустрічаються у дітей, які мають генетично обумовлені захворювання та синдроми.

Мультифакторіальні та спадкові захворювання: визначення, типи успадкування, фактори ризику та причини розвитку даної патології у дітей. Методи пренатальної діагностики та профілактичні заходи, що зменшують ризик розвитку захворювань. Клінічні синдроми мультифакторіальних та спадкових захворювань, лабораторна та інструментальна діагностика, включаючи генетичний скринінг для виявлення різної соматичної патології. Підходи до профілактики та патогенетичного лікування мультифакторіальних захворювань.

Знати:

1. Знати загальну характеристику мультифакторіальних захворювань та критерії полігенної схильності.
2. Знати генеалогічний, близнюковий і популяційно-статистичний методи аналізу мультифакторіальних захворювань.
3. Знати методи профілактики мультифакторіальної патології та пренатальної діагностики спадкових хвороб.

Вміти:

1. Вміти складати родовід сім'ї та визначати ризик розвитку мультифакторіальних та спадкових захворювань.
2. Провести клінічне обстеження дітей з спадковою та мультифакторіальною патологією.
3. Інтерпретувати дані цитогенетичних, молекулярно-генетичних та специфічних біохімічних досліджень.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.

Змістовий модуль 3. Алгоритми надання невідкладної допомоги в педіатрії.

Тема 1. Надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання та серцево-судинній патології у дітей.

Обговорення надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання та серцево-судинній патології у дітей. Питання невідкладних станів та допомоги при загостреннях бронхіальної астми. Надання невідкладної допомоги при зупинці серцевої діяльності та зовнішнього дихання у дітей, гострій дихальній недостатності у дітей. Принципи діагностики та надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності, судинній недостатності, гіпертензивних кризах. Проведення диференційної діагностики порушень серцевого ритму та провідності у дітей та надання невідкладної допомоги при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі у дітей. Будуть представлені основи серцево-легеневої реанімації у дітей.

Знати:

1. Клінічну картину гострих порушень при захворюваннях бронхолегеневої системи у дітей.
2. Класифікацію основних порушень ритму і провідності у дітей.
3. Клінічну картину та ознаки гострих порушень ритму і провідності у дітей.
4. Алгоритми надання невідкладної допомоги при гострих порушеннях ритму і провідності у дітей.

Вміти:

1. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у дітей з захворюваннями бронхолегеневої системи.
2. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при гострій серцевій недостатності, синдромі недостатності кровообігу у дітей.
3. Надавати невідкладну допомогу при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі у дітей.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.

Тема 2. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій та нирковій недостатності у дітей

Поширеність, патогенез розвитку гострої печінкової недостатності у дітей. Причини розвитку гострої печінкової недостатності. Клінічні прояви гострої печінкової недостатності у дітей згідно до стадій розвитку захворювання. Обсяг обстежень та принципи надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності у дітей.

Основні причини розвитку та фактори ризику розвитку гострої ниркової недостатності. Клінічні прояви гострої ниркової недостатності у дітей. Діагностичні критерії гострої ниркової недостатності у дітей. Сучасні підходи до лікування хворих з гострим ушкодженням нирок при преренальних причинах, гломерулярними хворобами нирок. Лікувальні алгоритми надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей.

Знати:

1. Клінічну картину та діагностичні критерії гострої печінкової недостатності у дітей.
2. Клінічну картину та діагностичні критерії гострої ниркової недостатності у дітей.
3. Алгоритми надання невідкладної допомоги при гострій печінковій та нирковій недостатності у дітей.

Вміти:

1. Ставити діагноз гострої печінкової недостатності у дітей.
2. Ставити діагноз гострої ниркової недостатності у дітей.
3. Надавати невідкладну допомогу при гострій печінковій недостатності у дітей.
4. Надавати невідкладну допомогу при гострій нирковій недостатності у дітей.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.

Тема 3. Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці, лихоманці та судомах у дітей.

Причини розвитку анафілактичного шоку у дітей. Клінічні прояви анафілактичного шоку у дітей. Принципи надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці у дітей на різних етапах надання медичної допомоги.

Причини розвитку та патогенетичні ланки розвитку лихоманки у дітей.
Клінічні прояви лихоманки у дітей. Надання невідкладної допомоги при лихоманці у дітей на різних етапах надання медичної допомоги.

Причини розвитку та патогенетичні основи розвитку судомного синдрому у дітей. Надання невідкладної допомоги при судомах у дітей.

Питання сучасної фармакотерапії лікування анафілактичного шоку, лихоманки, судом у дітей.

Знати:

1. Клінічну картину та діагностичні критерії анафілактичному шоці у дітей.
2. Клінічну картину та діагностичні критерії лихоманки у дітей.
3. Клінічну картину та діагностичні критерії судомного синдрому у дітей.
4. Алгоритм надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці, лихоманці та судомах у дітей.

Вміти:

1. Ставити діагноз анафілактичного шоку у дітей.
2. Клінічні критерії лихоманки та судомного синдрому у дітей.
3. Надавати невідкладну допомогу дітям з анафілактичним шоком, лихоманкою, судомним синдромом.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.

Змістовий модуль 4. Профілактика захворювань дитячого віку.

Тема 1. Імунопрофілактика в педіатрії. Профілактика респіраторної та серцевої патології у дітей.

Будуть розглянуті питання імунопрофілактики здорових дітей згідно чинних Наказів МОЗ України. Окрема увага буде приділена необхідності додаткового захисту від вакцин-керованих інфекцій у осіб, що отримують імуносупресивну терапію, мають різноманітну соматичну патологію, вакцинації дітей із порушенням графіку щеплень.

Серцево-судинні захворювання у дітей часто мають мультифакторіальну природу, тому окрім генетичної складової важливе місце в профілактиці даної патології займають питання модифікації способу життя. Будуть розглянуті питання профілактики артеріальної гіпертензії та ожиріння, як складових метаболічного синдрому у дітей, включаючи діагностику нормального та аномального артеріального тиску, причини артеріальної гіпертензії та варіанти лікування. Будуть обговорюватись питання і роль скринінгових обстежень в педіатрії з метою раннього виявлення вроджених вад серця, артеріальної гіпертензії тощо. Особлива увага буде приділена профілактиці інфекційного ендокардиту у дітей: визначенню груп високого та середнього ризику, видів процедур та медичних маніпуляцій, які потребують превентивного призначення антибактеріальних засобів.

Знати:

1. Календар профілактичних щеплень для здорових дітей та імуноскомпрометованих.
2. Методи оцінки функціонального стану серцево-судинної системи у дітей.
3. Методи оцінки функціонального стану респіраторної системи у дітей.
4. Профілактику ускладнень інфекційних та неінфекційних захворювань серцево-судинної системи.

Вміти:

1. Оцінити карту щеплень у дітей різного віку.
2. Знати функціональні проби оцінки серцево-судинної системи у дітей.
3. Знати функціональні проби оцінки респіраторної системи у дітей.
4. Алгоритм заходів спрямованих на попередження інфекційних та неінфекційних захворювань серцево-судинної системи у дітей.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва,

- Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
 5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
 6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.
 7. Allen Hugh D. et al. Moss & Adams Heart Disease in Infants, Children and Adolescents 9th. ed. — Wolters Kluwer, 2016. — 3438 p.

Тема 2. Профілактика патології травної та сечової систем у дітей. Профілактичні заходи в дитячій алергології.

Профілактика патології травної системи у дітей. Профілактика патології сечової системи у дітей. Профілактичні заходи в дитячій алергології. Будуть розглянуті питання особливостей ведення дітей із функціональними та органічними захворюваннями стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишківника та гепатобіліарної системи. Особлива увага звертається на оновлену класифікацію та принципи лікування органічних та функціональних захворювань шлунково-кишкового тракту. Проведення диференційної діагностики інфекційно-запальних захворювань сечостатевої системи у дітей. Особлива увага звертається на невідкладну допомогу при гострому пошкодженні нирок, гемолітико-уремічному синдромі та хронічній нирковій недостатності у дітей. Проведення диференційної діагностики гломерулонефритів у дітей. Будуть розглянуті питання особливостей клінічного перебігу, лікування та заходів профілактики алергічних захворювань у дітей (гостра та хронічна кропив'янки, бронхіальна астма, алергічний риніт).

Знати:

1. Клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи у дітей
2. Клінічні варіанти та ускладнення первинних гломерулонефритів у дітей, при ГНН та ХНН

Вміти:

1. Планувати обстеження хворої дитини та інтерпретувати отримані результати при найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи у дітей
2. Визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи у дітей.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.

Тема 3. Профілактика порушень фізичного та нервово-психічного розвитку, формування дефіцитних станів у дітей першого року життя.

Фізичний та нервово-психічний розвиток у дітей є основою здоров'я в майбутньому. Тому, питання профілактики порушень фізичного та нервово-психічного розвитку, формування дефіцитних станів у дітей першого року життя є актуальним для сучасної педіатрії. Вчасна діагностика цих порушень в ранньому віці призведе до попередження розвитку, профілактики соматичної патології у дітей в подальших вікових періодах. Питання оцінки фізичного розвитку згідно до центильних таблиць та відхилення від них. Характеристика нервово-психічного розвитку згідно до вікового стандарту та вчасне виявлення відхилень. Питання профілактики дефіцитних станів та вчасне виявлення відхилень.

Знати:

1. Методи оцінки фізичного розвитку дітей в залежності від віку.
2. Методи оцінки нервово-психічного розвитку дітей у віковому аспекті.
3. Клінічні прояви дефіцитних станів у дітей.

Вміти:

1. Провести оцінку фізичного розвитку дітей із застосуванням центильних таблиць.
2. Провести оцінку нервово-психічного розвитку дітей згідно до стандартів розвитку.

3. Оцінити показники загального аналізу крові, показників залізо-комплексу у дітей в залежності від віку.

Література:

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педиатрия: Национальное руководство: в 2т.- М.: ГЭОТАР – Медиа, 2009.- Т.2.-1024С
6. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.
7. Aher SM, Ohlsson A. Late erythropoietin for preventing red blood cell transfusion in preterm and/or low birth weight infants. Cochrane Database Syst Rev 2014;(4):CD004868.
8. American Society of clinical oncology educational book. American Society of clinical oncology. Annval Meeting. 2014. 441p. DOI: 10.14694/EdBook_AM.2014.34.
9. Seas C., Montes M. and White A.C. Parasitic Diseases: Helminths, in Textbook of Gastroenterology / Ed. by T. Yamada. — Oxford, UK: Blackwell Publishing Ltd., 2009.
10. Colombatti, R., Sainati, L., & Trevisanuto, D. (2016). Anemia and transfusion in the neonate. Seminars in Fetal and Neonatal Medicine, 21(1), 2–9. doi:10.1016/j.siny.2015.12.001

Контрольні заходи та питання до диференційного заліку

1. Провідні клінічні симптоми та синдроми при різних клінічних варіантах та ускладненнях перебігу пневмонії у дітей.
2. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних клінічних варіантах пневмонії та її ускладненнях (плеврит, абсцес, піоторакс, пневмоторакс).
3. Диференційна діагностика пневмонії, бронхіту і бронхіоліту у дітей. Встановлення попереднього діагнозу.
4. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії та її ускладненнях.
5. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості.
6. Провідні клінічні симптоми та синдроми при бронхіальній астмі, бронхіоліті і гострому обструктивному бронхіті у дітей.
7. Особливості перебігу бронхіальної астми у дітей в залежності від ступеню тяжкості та рівня контролю.
8. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при бронхіальній астмі, бронхіоліті і гострому обструктивному бронхіті та їх ускладненнях.
9. Диференційна діагностика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку. Встановлення попереднього діагнозу.
10. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу бронхообструктивного синдрому та його ускладненнях у дітей.
11. Надання невідкладної допомоги при приступі ядухи та астматичному статусі.
12. Профілактика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку.
13. Провідні клінічні симптоми та синдроми при хронічному бронхіті, бронхоектатичній хворобі, спадкових та вроджених захворюваннях бронхолегеневої системи (муковісцидозі, ідіопатичному гемосидерозі легень, первинній циліарній дискінезії, синдромі Вільмса-Кемпбелла, бронхомалаяції, аплазії і гіпоплазії легень, дефіциті α_1 -антитрипсину, бронхолегеневій дисплазії, секвестрації легень) у дітей.
14. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при хронічному бронхіті, бронхоектатичній хворобі, спадкових та вроджених захворюваннях бронхолегеневої системи та їх ускладненнях.
15. Диференційна діагностика хронічних, спадкових та вроджених захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
16. Тактика ведення хворого при спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи та їх ускладненнях у дітей.
17. Провідні клінічні симптоми та синдроми захворювань системи кровообігу у дітей, що супроводжуються кардіомегалією.
18. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення міокардиту, ендокардиту, перикардиту, кардіоміопатій, вроджених та набутих вад серця у дітей.

19. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при міокардиті, ендокардиті, перикардиті, кардіоміопатіях, вроджених та набутих вадах серця у дітей.
20. Диференційна діагностика при запальних та незапальних захворюваннях системи кровообігу у дітей, що супроводжуються кардіомегалією.
21. Тактика ведення хворого при міокардиті, ендокардиті, перикардиті, кардіоміопатіях, вроджених та набутих вадах серця у дітей.
22. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності. Лікування та профілактика хронічної серцевої недостатності.
23. Провідні клінічні симптоми та синдроми при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній АВ-блокаді.
24. Клінічні варіанти перебігу пароксизмальної тахікардії і миготливої аритмії у дітей.
25. Дані інструментальних досліджень при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді.
26. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливої аритмії та повної атріо-вентрикулярної блокади.
27. Тактика ведення хворого при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді у дітей.
28. Надання невідкладної допомоги при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі у дітей. Профілактика порушень серцевого ритму та провідності у дітей.
29. Провідні клінічні симптоми та синдроми при ювенільному ревматоїдному артриті, системному червоному вовчаку, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, хворобі Кавасакі, вузликовому поліартеріїті та інших системних васкулітах у дітей.
30. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей.
31. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей.
32. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини у дітей. Диференційна діагностика артритів у дітей.
33. Тактика ведення хворих при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей.
34. Провідні клінічні симптоми та синдроми при функціональних та органічних захворюваннях шлунку та кишківника у дітей (функціональній диспепсії, синдромі подразненого кишківника, функціональному закрепі, рефлюксній хворобі, гастритах, виразковій хворобі шлунку і дванадцятипалої кишки, дісахарідазній недостатності, ексудативній ентеропатії, целіакії, муковісцидозі, хворобі Крона, неспецифічному виразковому коліті).
35. Клініко-інструментальні дослідження та диференціальна діагностика диспептичного, абдомінального больового синдрому та синдрому порушення кишкового всмоктування у дітей.

36. Клінічні варіанти перебігу виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки, неспецифічного виразкового коліту.
37. Тактика ведення дітей при функціональних та органічних захворюваннях шлунку та кишківника.
38. Діагностика ускладненого перебігу виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей, тактика лікаря загальної практики, надання невідкладної допомоги. Профілактика функціональних та органічних захворювань шлунку та кишківника у дітей.
39. Провідні клінічні симптоми та синдроми при біліарних дискінезіях, гострому та хронічному холециститі, гострому та хронічному панкреатиті та хронічному гепатиті у дітей.
40. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при біліарних дискінезіях, гострому та хронічному холециститі, гострому та хронічному панкреатиті та хронічному гепатиті у дітей.
41. Диференційна діагностика біліарних дискінезій, гострого та хронічного холециститу, гострого та хрон. панкреатиту та хронічного гепатиту у дітей.
42. Тактика ведення хворого при біліарних дискінезіях, гострому та хронічному холециститі, гострому та хрон. панкреатиті та хронічному гепатиті у дітей.
43. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності та ускладненнях синдрому портальної гіпертензії.
44. Профілактика біліарних дискінезій, гострого та хронічного холециститу, гострого та хронічного панкреатиту та хронічного гепатиту у дітей.
45. Провідні клінічні симптоми та синдроми при інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи (інфекції сечової системи, уретриті, циститі, пієлонефриті), дизметаболічних нефропатіях, спадкових тубулопатіях (фосфат-діабеті, синдромі Дебре-де Тоні-Фанконі, нирковому нецукровому діабеті, нирковому тубулярному ацидозі) та інтерстиціальному нефриті у дітей.
46. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення інфекційно-запальних захворювань сечової системи, інтерстиціального нефриту, дизметаболічних нефропатій та спадкових тубулопатій у дітей.
47. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи, інтерстиціальному нефриті, дизметаболічних нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей.
48. Диференційна діагностика найбільш поширених інфекційно-запальних захворювань сечової системи, інтерстиціального нефриту, дизметаболічних нефропатій та спадкових тубулопатій у дітей.
49. Тактика ведення хворої дитини при найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи та їх ускладненнях, при інтерстиціальному нефриті, при дизметаболічних нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей.
50. Невідкладна допомога при гострій затримці сечі. Профілактика

уретриту, циститу, пієлонефриту.

51. Клініко-морфологічні варіанти первинних гломерулонефритів у дітей.
52. Диференціальна діагностика гострого постстрептококового гломерулонефриту зі спадковим нефритом Альпорта, швидко прогресуючим гломерулонефритом, хворобою Берже тощо.
53. Нефротичний синдром у дітей: диференціальна діагностика, ускладнення.
54. Клінічні варіанти перебігу хронічного гломерулонефриту у дітей. Показання до біопсії нирок у дітей.
55. Тактика ведення хворої дитини при гострому та хронічному гломерулонефриті.
56. Гостре пошкодження нирок (гостра ниркова недостатність) у дітей: етіологія, патогенез, клініко-лабораторні симптоми, диференціальна діагностика, екстрена допомога, тактика ведення хворих дітей.
57. Хронічна хвороба нирок у дітей: провідні клініко-лабораторні симптоми та синдроми, диференціальна діагностика, тактика лікування та профілактика.
58. Раціональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років.
59. Оцінка фізичного та психо-моторного розвитку дитини до трьох років.
60. Диференційна діагностика та профілактика найбільш поширених дефіцитних станів (рахіт, залізодефіцитна анемія) у дітей раннього віку. Профілактичні щеплення дітей до трьох років.
61. Провідні клінічні симптоми та синдроми у дітей з проявами жовтяниці в періоді новонародженості.
62. Клінічні варіанти та ускладнення перебігу жовтяниць новонароджених на поліклінічному етапі спостереження.
63. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при діагностиці гемолітичних, кон'югаційних та механічних жовтяниць у новонароджених.
64. Диференційна діагностика жовтяниці у новонароджених дітей. Тактика ведення новонароджених з проявами жовтяниці на дільниці.
65. Провідні клінічні симптоми та синдроми у дітей з перинатальною патологією нервової системи. Клінічні варіанти пізніх проявів пологової травми та асфіксії новонароджених.
66. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при перинатальних ураженнях нервової системи у дітей.
67. Диференціальна діагностика перинатальних уражень ЦНС у немовлят.
68. Стратегія інтегрованого ведення хвороб дитячого віку та її мета. Загальні ознаки небезпеки стану дитини.
69. Тактика лікаря загальної практики при вегетативних дисфункціях та АГ.
70. Диференційна діагностика первинної та вторинної артеріальної гіпертензії у дітей підліткового віку.
71. Тактика ведення хворого на артеріальну гіпертензію на дільниці. Надання невідкладної допомоги при вегетативних кризах, гіпертензивній кризі.